

A Győri Ítéltábla a dr. Csiszér Kata ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Borbás Gábor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. október 31. napján kelt 7.P.20.953/2018/7/II. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

A peres felek a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeiket maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **település 1** i székhelyű felperes a szervezet tulajdonát képező székhelyi iroda épületét (a továbbiakban: ingatlant) **eladásra hirdette**.

Az **alperesi önkormányzat képviselő-testülete 2017. március 16-án meghozott határozatával** felhatalmazta a polgármestert, hogy az Ingatlan megvásárlásához támogatások megszerzése érdekében eljárjon. **Az alperes polgármestere 2017. április 24-én levélben** fordult a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkárához, melyben az államtitkárt arról tájékoztatta, hogy az önkormányzatnak nincs lehetősége az általános iskola korszerűsítésére, felújítására, a törvényi előírásoknak nem tud megfelelni. Ugyanakkor a település központjában található a felperes irodaháza, amit „a végsőkig kitartó 4-5 főnek sikerült megmenteni”, s az épületet jelenleg is árulják. Az alperes saját forrásból az ingatlant nem tudja megvásárolni és felújítani, ehhez kérte az államtitkár segítségét. A képviselő-testületnek az az elképzelése, hogy a faluközösség tagjai és a környező településeken élő emberek, akik a felperesnél „dolgoztak és létrehozták a fent említett vagyonértéket, **kapjanak vissza belőle valamit más minőségben és formában**”. Tájékoztatta arról is, hogy amennyiben megkapná a központi segítséget, az épületben helyezné el a védőnői szolgálatot, könyvtárat, fogorvosi rendelőt, polgárőrséget és klub helyiséget.

**A felperes végül az ingatlant két magánszemélynek ajándékozta, akik abban családok átmeneti otthonát kívánják létesíteni.** Erről az új tulajdonosok a 2018. június 28-án az alperes által megtartott megbeszélésen személyesen is beszámoltak a polgármesternek és a képviselő-testület tagjainak.

**Az alperes által kiadott és szerkesztett ...Községi Hírlap - a továbbiakban Hírlap - 2018. júliusi lapszámának első oldalán megjelent Tisztelt ...iak! c. közleményében** az alperes beszámolt az ingatlan átruházásáról és az új tulajdonosok családok átmeneti otthonának létesítésére irányuló szándékáról. A közlemény szerint az ingatlan a felperes közgyűlésének egyhangú döntése értelmében elajándékozásra került. „Az ingatlant tavaly először 50 millió forintért, majd 25 millió forintért kínálták eladásra a **B H Kft**-nek.” Az alperes kétségének adott hangot azzal kapcsolatban, hogy „valós az ingyenes ajándékozási szerződés” és megnevezte az új tulajdonosokat. Állította, „az önkormányzat is lépett abban az irányban, hogy megszerezze az ingatlant azzal, hogy a beltágok bennragadt pénzét kifizessük”. Utalt arra, hogy az alperes feljelentést tett, „hiszen nem hihető, hogy több 10 millió forintért hirdetett ingatlant hirtelen ingyenesen elajándékoznak”. Kitért arra, hogy „az ajándékozási szerződést teljes titoktartás mellett kötötték meg 2018. április 27-én”. Beszámolt arról, hogy a tulajdonosokkal 2018. június 28-án találkozhatott a képviselő-testület, ekkor egyértelművé vált, hogy családok átmeneti otthonát szeretnék létrehozni, mivel a jelenleg másik településen található intézmény épületét értékesítik és azt az ingatlan tulajdonosai nem tudták megvásárolni. Az alperes a cikkben kifejtette, „azért történt a szerződéskötés titokban, hogy a helyi önkormányzatnak esélye se legyen azt megakadályozni”. Kitért arra, hogy az ingatlan a falu központjában van közvetlenül a játszótér és az iskola, óvoda mellett. A település lakossága nem szeretné, ha egy ilyen intézmény létesülne a településen. Részletezte, hogy a családok átmeneti otthonának létesítése milyen hátrányokkal jár a település számára: leépítené az iskolai oktatást, ellehetetlenítené az óvodát, elértéktelenednek az ingatlanok, romlik a közbiztonság, plusz terheket jelent a településnek, egészségügyi feladatokat kell megoldani. Előre vetítette, hogy 50-70 fő fog a településen élni, „köszönjük, de nem kérjük!”. Végül kijelentette, „képviselőtársaimmal minden olyan jogi és nem jogi eszközt igénybe fogunk venni, amivel meg tudjuk akadályozni a családok átmeneti otthonának településünkre helyezését”.

A felperes az alperesnek 2018. július 25-én kézbesített levelében - a perbeli keresetével azonos tartalmú - helyreigazító közlemény közzétételére szólította fel az alperest. Az alperes a Hírlap következő (2018. októberi) lapszámában nem tett közzé helyreigazítást.

\* \* \*

**Felperes 2018. október 12. napján benyújtott keresetében az alábbi sajtó-helyreigazítási közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest.**

„A Település 1 Községi Hírlap (a továbbiakban: Hírlap) 2018. júliusi számának első oldalán valótlan tényeket állított a „S” Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezetről (a továbbiakban: Szövetkezet) és annak jogügyletéről.

Az Önkormányzatnak nem lehet hivatalos tudomása a Szövetkezet és a **B H Kft.** közötti tárgyalásokról és azok eredményéről, így egy esetleges vevőről és vételárról sem.

A hírlapban valótlanul jelent meg, hogy a Szövetkezet székházát az Önkormányzat meg kívánta volna szerezni. Ezzel szemben a valóság az, hogy soha semmilyen megkeresés nem történt az Önkormányzat részéről a Szövetkezet felé e kérdésben. Az Önkormányzat soha nem tett vételi ajánlatot az ingatlanra.

A Hírlap hamis színben tüntette fel azon tényeket, hogy a Szövetkezet tagjainak a Szövetkezetben lévő vagyonát az Önkormányzatnak kéne kifizetni. A Szövetkezet állami és önkormányzati szervektől teljesen független jogi személy. A tagok vagyonának növekedése, csökkenése, vagy a Szövetkezet esetleges tönkremeneteléhez az Önkormányzatnak semmi köze. Az Önkormányzat nem

felelős a szövetkezeti tagok vagyonáért és nem is kívántak a szövetkezeti tagoknak segítséget nyújtani.

A Hírlap hamis színben tüntette fel azt a tényt, hogy az ingatlanra vonatkozó szerződés miért nem a nagyközönség előtt zajlott. Az ingatlan átruházása magánjogi felek között jött létre, arról nem kötelesek senkinek nyilatkozni. Az Önkormányzat, valamint a nagyközönség nem jogosult a szövetkezet vagyonának felügyeletére, az átruházási feltételek megismerésére.

A Hírlap hamis színben tüntette fel a családok átmeneti otthona létrehozásának feltételeit. A létrehozandó családok átmeneti otthona kialakítására nem titokban, hanem a hatóságok hozzájárulásával kerül sor.

**Az érvényesítési kívánt jogot és a keresetét megalapozó tényként állította,** hogy a Hírlap az alperesi önkormányzat hivatalos lapja, kiadója és szerkesztője az alperes. A ... Községi Hírlap 2018. júliusi számában - melyet 2018. július 11. napján kapott kézhez - az alperes valótlan tényeket állított a felperesről és annak jogügyletéről, a hamis színben feltüntetett állításokat és a valóságnak megfelelő kiegészítést célzó, a 2018. július 23. napján törvényes határidőn belül megküldött sajtóhelyreigazítási kérelmét nem teljesítette, a hírlap következő 2018. október 3-i számában a helyreigazítás nem jelent meg.

**Jogi érvelése szerint** a Ptk. és a 2018. évi LIV. törvény keresetben megjelölt szakaszai biztosítják számára személyiségi jogai általános védelmét, a becsülethez, a jó hírnévhez és az üzleti titokhoz való jogát, melyeket a valótlan állításaival az alperes mind megsértett.

A felperes már 14 éve árulta az ingatlant, ami az évek alatt oly mértékben leromlott, hogy az összeomlás szélén állt, emiatt nem eladta, hanem ajándékozta azt, hiszen nagy összeget kellett volna bontására, vagy felújítására fordítani. A szöveg összefüggései azt sugallják, hogy a szerződés titokban való megkötése és a családok átmeneti otthonának létrehozása egymással összefüggő kérdés. A családok átmeneti otthonának létrehozására irányuló való célt hamis színben tünteti fel a cikk akként, hogy az a falunak rossz lesz, s erről a felperes is tehet, ezért történt a szerződés megkötése titokban, és mindezzel összefüggésben hamis tényként tünteti fel azt is, hogy az önkormányzat bármit akart volna tenni ennek megakadályozása érdekében, s azt is, hogy meg tudta volna az ügyletet akadályozni.

**Álláspontja szerint a sérelmezett közlemény valótlan tényállításai az alábbiak:**

1. A felperes előbb **50 millió forintért, majd 25 millió forintért kínálta eladásra az ingatlan a B H Kft-nek.**

2. Valótlan tényállítás, hogy az ingatlant **az alperes meg kívánta szerezni**, mert ennek érdekében nem kereste meg a felperest soha, s nincs tudomása arról, hogy bármilyen lépést megtett volna az ingatlan megszerzése érdekében.

3. Valótlan tényállítás az is, hogy **a szövetkezeti tagok beragadt pénzének visszafizetésében kívánt az alperes segédkezni**, mert a tagoknak nincs bennragadt pénze és az önkormányzatnak nem kell segítenie a szövetkezetet. Az átlagpolgár számára e kitétel azt jelenti, hogy az önkormányzat a „jó fej” aki kifizeti a szövetkezeti tagokat.

4. Azon való ténnyel összefüggésben, hogy **az ajándékozási szerződést nem nyilvánosan kötötte meg a felperes**, a valóságot hamis színben tünteti fel a cikk, annak állításával, hogy **ennek oka az volt, hogy az alperesnek esélye se legyen a szerződéskötést megakadályozni**.

5. A cikk utolsó mondata a valóságot hamis színben tünteti fel azzal, hogy azt a való tény, hogy a családok átmeneti otthona hatósági engedéllyel létesíthető, úgy tünteti fel, mintha a felperesen múlna az otthon létesítése.

**Összességében** pedig a cikk abból a való tényből kiindulva, hogy a felperes az ingatlant az olyan személyeknek ajándékozta, akik a családok átmeneti otthonát kívánnák létrehozni a településre nézve negatívumként tüntette fel az intézmény létesítését, a felperes magatartását etikátlannak és közösségellenesnek állította be.

\* \* \*

**Az alperes a kereset elutasítását kérte**, vitatva, hogy a per tárgyát képező közlemény valótlan tényállításokat tartalmaz, illetve a való tényeket hamis színben tünteti fel.

**A sérelmezett kitételek szerinti bontásban arra hivatkozott, hogy:**

1. Kezdetben a felperes a Jófogás elnevezésű internetes oldalon is hirdette a székházat. Belső berkekből származó információ szerint 25 millió forintért kínálta az ingatlant a **B H Kft**-nek. Ezzel kapcsolatos telefont kapott a megyei rendőrfőkapitánytól és az ajkai kapitánytól is és a polgármester is részt vett olyan tárgyaláson, ahol a **B H Kft.** állt a háttérben egy munkásszálló létrehozása kapcsán.

Az alperes ezen állítását igazolandó a polgármester személyes nyilatkozatán kívül egyéb bizonyítékot nem ajánlott fel. Utalt arra, hogy egy létre nem jött üzlet kapcsán üzleti titokról nem lehet szó.

2. Való tény az, hogy az alperes meg kívánta szerezni a székházat, ezzel kapcsolatban a felek között tárgyalások is folytak. Az alperes képviselő-testülete 31/2017. (III.16.) számú határozatában felhatalmazta a polgármestert, hogy a volt Tsz. iroda megvásárlásához támogatások megszerzése érdekében eljárjon (7/A/2.). A polgármester ennek megfelelően a területi közigazgatásért felelős államtitkárhoz fordult 2017. április 24. napján kelt levelében (7/A/1.).

3. A cikk nem tartalmaz arra vonatkozó állítást, hogy a felperes tagjainak vagyonát az alperesnek kellene kifizetnie. Az pedig megfelel a valóságnak, hogy a felperes tagjai bennragadt pénzének kifizetésével kívánta az ingatlant megszerezni, azaz azon személyek ráfordításait kívánta visszafizetni, akik az ingatlant létrehozták és fenntartották. Erről a testületi ülés is tárgyalt, ez az ülés jegyzőkönyvében is szerepel, amit a felperes is olvashatott.

4. Valós az az állítás, hogy az ajándékozási szerződés teljes titoktartás mellett került megkötésre. Való tényt sem tüntetett fel hamis színben, csupán a titoktartás okával kapcsolatos véleményének adott hangot. Az ügylet azért érintette őt, mert olyan ingatlanra vonatkozott, amit közösségi célra kívánt megszerezni. Véleményének alapja az volt, hogy noha az önkormányzat közgyűlésének jegyzőkönyveiből tudomással bírhatott a felperes arról, hogy az önkormányzat az ingatlant közösségi célokra akarja megszerezni, szokatlan módon mégsem kereste a kapcsolatot az alperessel, s egy másik önkormányzatnak ajánlotta fel megvételre az ingatlant. Ebből következett arra, hogy

a felperes célja az, hogy az alperes ne tudja megakadályozni a családok átmeneti otthonának létesítését.

5. A cikk a családok átmeneti otthona létrehozásának feltételeire vonatkozó állítást nem tartalmaz. Nem azt állította, hogy a családok átmeneti otthonának létrehozása történik titokban, hanem azt, hogy a szerződés megkötése zajlott titokban.

\* \* \*

**Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a ... Községi Hírlap ítélet jogerőre emelkedését követő első lapszámban, az első oldalon - a 2018. júliusi lapszám vezércikkével azonos betűtípussal és mérettel szedve - tegye közzé az alábbi helyreigazítást:**

„Helyreigazítás

A ... Községi Hírlap 2018. júliusi lapszámának első oldalán megjelent cikk valótlanul tartalmazta, hogy a „S” Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezet 50, majd 25 millió forintért kínálta eladásra az irodaházát a **B H Kft**-nek.

alperes neve”

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 27.200 forint perköltséget.

**Határozata indokolásában** arra hivatkozott, hogy a sajtó-helyreigazításra való jogot valótlan tény állítása, híresztelése, vagy a való tények hamis színben való feltüntetése alapozza meg, a sajtó-helyreigazítási per tárgyát kizárólag ezek vizsgálata képezi. Emiatt a keresetben megjelölt személyiségi jogok védelme nem igényelhető, így azokat nem vizsgálta. A kereset és az ellenkérelem keretei között a közlemény egésze és a sérelmezett szövegrészek értelmezésével állapította meg a közlemény tartalmát, minősítette a sérelmezett kitételek tényállítás, illetve vélemény-nyilvánítás jellegét, ezen belül a tényállítások való voltát.

E körben utalt a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában foglaltakra, illetve a 13/2014. (IV.18.) AB határozatban foglaltakra, mely a vélemény-nyilvánítási szabadságot a kommunikációs jogok anyajogaként értelmezte, s ezzel összefüggésben azt tartotta elsődlegesen vizsgálandónak, hogy a közlés kontextusa és célja alapján a közügyek vitatását érinti-e, mert amennyiben ez fennáll, úgy automatikusan a vélemény-nyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezzi.

Rámutatott, hogy a közlemény egésze egy ingatlan tulajdonjogának átruházásával kapcsolatos visszasságokat tárgyal, megkérdőjelezve az ügylet ingyenességét. Ismerteti az alperes ingatlan megszerzésével kapcsolatos szándékát, az ingatlan várható jövőbeli funkcióját, melyet a településre nézve hátrányosnak minősít, a lakosság és az alperesi képviselő-testület által ellenzett célként mutat be. Az átruházás módját - a szerződés ingyenességét és annak titokban történő megkötését - az ingatlan jövőbeni funkciójával összefüggésbe hozza, annak állításával, hogy a felperes közreműködött a családok átmeneti otthonának az alperesi településre helyezésében.

Rámutatott, hogy a családok átmeneti otthonának létesítése és azzal kapcsolatosan az alperes által vélelmezett következmények (kihatása a helyi oktatásra, egészségügyre, a közbiztonságra) az ingatlan átruházását **helyi közüggé tesz** attól függetlenül, hogy az a felperes magánjogi szerződése. A közlemény témája és tartalma alapján a közügyek vitatását érinti, így a vélemény-nyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi azzal, hogy emellett is sajtójogi

felelősség terheli az alperest a valótlan tényállításokért és a való tények hamis színben való feltüntetéseért.

**Az egyes sérelmezett kitételek vonatkozásában az alábbiakra mutatott rá:**

1. Az alperes nem tudta bizonyítani azon tényállítása valóság, hogy a felperes az előző évben az ingatlant a **B H Kft**-nek előbb 50, majd 25 millió forintért kínálta eladásra. Rámutatott, hogy a polgármester információ forrásával kapcsolatos nyilatkozata csak a fél személyes perbeli nyilatkozatának minősül, ami nem bizonyíték, így a bizonyítatlanság következményeit a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az alperes viseli.

2. A 2. kitévelt való tényállításnak minősítette. Utalt arra, hogy az, hogy az ingatlan megszerzésére tett lépés nemcsak a felperesnek címzett vételi ajánlat lehet. Az önkormányzat bizonyítottan lépett abba az irányban, hogy megszerezze az ingatlant, ami az alperes tulajdonszerzési szándékára utal. Az alperes 31/2017. (III.16.) számú képviselő-testületi határozata, illetve a polgármester által a területi közigazgatásért felelős államtitkárhoz intézett levél a tulajdonszerzési szándékot igazolja.

3. A beltagok bennragadt pénzének kifizetésére vonatkozó kitétel a tulajdonszerzés módjára vonatkozó tényállítás, amit a felek is eltérően értelmeztek. A felperes értelmezése szerint ez azt jelenti, hogy a szövetkezeti tagok részesedését az alperes fizeti ki. Míg az alperes értelmezése szerint az ingatlan fenntartására fordított összegek kormányzati segítséggel történő visszafizetéséről van szó.

Rámutatott, hogy pusztán a közlemény szövegéből, még a szövegösszefüggéseket figyelembe véve sem állapítható meg egyértelműen, hogy a sérelmezett részlet alatt mit kell érteni. „A bennragadt pénz” kifejezés nem azonosítható egyértelműen a tagok vagyoni hozzájárulásával (üzletrészával). Az alperes polgármestere által az államtitkárhoz intézett levél azonban bizonyítja azt, hogy a képviselő-testületnek szándéka az volt, hogy az ingatlant létrehozó személyek kapjanak vissza valamit más minőségben és más formában.

4. Azt a kitévelt, hogy azért történt titokban a szerződés megkötése, hogy az önkormányzatnak esélye se legyen azt megakadályozni, az alperes véleményének minősítette, mely az ingatlan átruházásainak körülményeiből levont olyan következtetés, mely nem képezheti sajtó-helyreigazítás alapját.

5. E kitétel nem a felperesre vonatkozik, nem is tartalmaz a családok átmeneti otthona létrehozásának feltételeire vonatkozó tényállítást, így nem tüntetheti fel hamis színben azt, hogy az intézmény hatósági engedéllyel létesíthető. Az nem múltbeli tényre vonatkozik, hanem az alperes jövőbeli szándékai kapcsán tett nyilatkozat, mely ekként sajtó-helyreigazítást nem alapozhat meg.

Az első kitétel vonatkozásában a keresetnek helyt adott. Ezt meghaladóan - a valóság bizonyításának sikerére (2,3,5 kitétel), illetve arra figyelemmel, hogy a felperes olyan vélemény helyreigazítását kérte, mely nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát (4. kitétel) - a keresetet elutasította.

A perköltségről a felperesre terhesebb 20-80 %-os pernyertesség alapulvétele mellett határozott azzal, miután az alperes nem a jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése után számította fel a költségeit, így azt nem vette figyelembe az alperes javára.

\* \* \*

**Az ítélet ellen annak keresetét részben elutasító rendelkezéseinek a kereset szerinti megváltoztatása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést,** melyben az első- és másodfokú eljárásban felmerült költség címén együttesen 184.000 forint perköltség megtérítésére is kérte kötelezni az alperest (100.000 megbízási díj, 36.000 forint elsőfokú és 48.000 forint fellebbezési eljárási illeték).

Arra hivatkozott, hogy a cikket összességében vizsgálva az azt sugallja, hogy egy valótlan tartalmú szerződés alapján a jogszabályokba ütközően került sor az ingatlan átruházására és annak jövőbeli használati módja a falu közösségére nézve veszélyes, és mindezért a felperes felelős.

Utalt arra, hogy az ingatlan átruházása csak az ügyletben résztvevő felekre tartozik, másra nem. A község polgárait legfeljebb az épület jövőbeni funkciója érintheti. Emiatt az alperesi hírlapnak a feltételezéseket sem lehetett volna megírni. A szövetkezet vagyona nem köztulajdon, nincs benne állami részesedés, nincsenek dolgozói, nem végez tevékenységet, mely esetlegesen befolyásolná a környék gazdaságát, munkaerőpiacát.

Utalt arra, hogy az eljárási illeték teljes összegében kellett volna az elsőfokú bíróságnak akkor is marasztalni az alperest, ha csupán a kereseti kérelemnek egy pontban adott helyt.

**A cikk sérelmezett 2-5. szám alatti kitétele vonatkozásában az alábbiakra hivatkozott, a kitételek szerinti bontásban:**

2. Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság az államtitkárnak írt levelet az ingatlan megszerzése érdekében tett lépésként. Az alperes csak az iránt tett lépéseket, hogy anyagi forrást szerezzen az ingatlan megvásárlása érdekében teendő lépésekhez. Forrás hiányában az ügyben nem tudott továbblépni. E levél ráadásul 2017 áprilisában, bő egy évvel a per tárgyát képező ügylet előtt kelt. A sérelmezett mondat azt sugallja, hogy ajánlatot tettek, és még a pénz is meglett volna, csupán a felperesen múlt, hogy nem jött létre az átruházás. Megerősíti ezt a cikk másik mondata, mely szerint azért történt a szerződéskötés titokban, hogy a helyi önkormányzatnak esélye se legyen azt megakadályozni, holott a felperes azt nem tudta bizonyítani a perben, hogy ajánlatot tett volna a felperes felé. Megjegyezte, hogy a felperes 2014. és 2016. között többször megkereste az államtitkárt annak érdekében, hogy az ingatlant valamilyen formában a Magyar Állam vásárolja meg.

3. E kitétel nem értelmezhető másként, minthogy az önkormányzat (vagy az állam, a kormány az önkormányzaton keresztül) fizet ki olyan pénzt, ami nem az ő feladata lenne. Ha az alperes megvette volna az ingatlant, egyszerű vételár megfizetésére, nem segítségre, vagy kifizetésre kerül sor. Az államtitkárnak írt levelet nem lehet a Hírlapban megjelent mondathoz csatolni, és azzal együtt értelmezni figyelemmel arra, hogy a levélben írtak nem feltétlenül fedik a valóságot, és annak tartalmáról a hírlap olvasóinak sincs tudomása.

4. A szerződés megkötésére magánfelek között került sor, semmi nem indokolta, hogy azt a nagyközönség elé tárják. Ez nem jelent titkosítást, az erre utaló mondat valótlan, s ezáltal az egész jogügyletet hamis színben tünteti fel. A cikk tartalmazza azt is, hogy az önkormányzat feljelentést tett az ügyben, megkérdőjelezve a szerződés valós tartalmát, ezzel összefüggésben csak azért nem élt helyreigazítási kérelemmel, mert az erre vonatkozó mondat véleményként jelent meg. Az ingatlan nem szolgált közösségi célokat, és az is hamis színben került feltüntetésre, hogy az alperes meg tudta volna akadályozni az átruházást.

5. E mondat az egész cikkel összhangban valótlan színben tünteti fel azt, hogy a felperesnek bármilyen beleszólása lehetne az otthon létrejövetelében.

\* \* \*

**Az alperes fellebbezési ellenkérelmében** az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú költségeiben történő marasztalását kérte, az elsőfokú ítélet helyes indokaira utalással.

\* \* \*

**Az ítélet tábla a Pp. 376. § /1/ bekezdés a.), b.), c.) pontja szerinti feltételek hiányában a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, s azt nem találta alaposnak.**

Az alperes nem terjesztett elő a sajtó-helyreigazításra kötelező rendelkezés vonatkozásában fellebbezést, ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között csak a keresetet részben elutasító rendelkezés vonatkozásában bírálta felül.

A fellebbezéssel érintett körben a felek által előterjesztett tényállítások, a per tárgyalása során megismert bizonyítékok és peradatok egybevetésével és okszerű értékelésével az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben feltárta, azt helyesen állapította meg, érdemi döntése - annak indokaira is kiterjedően - helytálló, ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatására a felperesi fellebbezésben foglaltak nem adtak alapot. Az ítélet tábla kizárólag a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel mutat rá az alábbiakra.

## I.

### **A sajtó-helyreigazítási perben előterjeszthető igények:**

A Pp.494.§-a folytán alkalmazandó Pp. 496.§ (6) bekezdése értelmében a sajtó-helyreigazításra irányuló keresetet más keresettel összekapcsolni vagy egyesíteni nem lehet. Erre tekintettel a felperes egyéb személyiségi jogi hivatkozásai értékelésére jelen jogvita keretében nem volt mód.

## II.

### **Az ingatlanügylet helyi közügy jellege:**

Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú kollégiumi állásfoglalásában foglaltaknak megfelelően és a vonatkozó Alkotmánybírósági gyakorlat helyes alkalmazásával helytállóan határozta el a per tárgyát képező cikk kifogásolt tényállításait a vélemény-nyilvánításoktól, s arra is helytállóan mutatott rá, hogy a sérelmezett kitételek és a közlemény egészét annak fényében kell vizsgálni, hogy mennyiben érinti a cikk közügy vitatását.

Önkormányzati határozatban deklaráltan is megjelent, hogy az önkormányzat is meg kívánta szerezni a központi elhelyezkedésű ingatlant, az államtitkárhoz címzett levél tartalmából pedig egyértelmű, hogy közösségi célra kívánta azt hasznosítani. Ehhez társul a cikkben kifogásolt ügylet kapcsán megismert felhasználási cél (családok átmeneti otthona), és ahhoz kapcsolódóan a

közösségi érdekek vélelmezett sérelme. Az önkormányzat tervei, az ingatlan értékesítése és jövőbeli felhasználási célja mind az ügy helyi közügy jellegét támasztják alá.

**A közügyeket érintő vélemény-nyilvánítás kapcsán az ítéltábla szükségesnek tartja az alábbi alapvetések figyelembe vételét:**

Mivel a közéleti vélemény-nyilvánítás fókuszában maguk a közügyek állnak, a közügyek alakítóinak személyiségét érintő megnyilvánulások túlnyomó része is szükségszerűen és elkerülhetetlenül a vélemény-nyilvánítás védelmi körébe tartozik. A vélemény-nyilvánítás szabadsága attól függetlenül kiterjed a megszólalásra, hogy a vélemény értékes, vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. **A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások annyiban szintén részei a szólásszabadságnak**, hogy valamely tény közlése és kifejezhet személyes véleményt, másrészt a tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne, ugyanakkor míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig **a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt** (7/2014. (III.7.) AB határozat 49. bekezdés). A közügyekben megfogalmazott vélemény-nyilvánítás fokozott védelme azonban a közügyek kapcsán kialakított értékítéletekre és a közügyek körébe tartozó (való) tényállításokra egyaránt vonatkozik.

A közügyeket érintő vélemény-nyilvánítás középpontjában elsősorban a politikai közösség demokratikus működése, és nem a szólással, bírálattal érintett személye áll. A felperes eljárásának bírálhatósága nem a felperes személyéből, hanem a téma - az ingatlan és az ahhoz kapcsolódó felhasználás - helyi közügy jellegéből fakad. A közügyek megvitatása körében elhangzó vélemény-nyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában ugyanis elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtegette-e ki a nézeteit. **A közéleti vélemény-nyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok tágabb körben irányadóak, mint a közhatalom gyakorlói, vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre** (7/2014. (III.7.) AB határozat (47) bek.).

**Erre tekintettel a helyi közügy jelleg miatt** - függetlenül attól, hogy a felperes személyében önmagában nem tekinthető közszereplőnek - **a felperes is köteles volt tőnni**, hogy a vélemény-nyilvánítás szabadságának alkotmányos keretei között az alperes ismertethesse a közösséggel az ingatlannal kapcsolatban fennállt szándékát, az értékesítést tényét és annak az értékesítés utáni felhasználása településre gyakoroltan általa vélelmezett negatív hatását.

A sajtó kínál fórumot a szólásszabadsághoz, a közügyek szabad vitathatóságához, mely kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a közvélemény és a politikusok számára ellenőrizhetővé válhassanak a közhatalmat gyakorlók, illetve a köztisztiséget vállalók. A polgárok kizárólag ilyen információk birtokában alkothatnak szabadon véleményt, a közhatalmat gyakorolók teljesítményről, munkájának hatékonyságáról és minőségéről (13/2014. (IV.18.) AB határozat (25) pont). A perbeli szituációban **az alperesnek is számot kellett adnia a közösség felé** arról, hogy a közösségi célú felhasználásra alkalmas (és felhasználni is kívánt) ingatlan települési célokkal legalább részben ellentétesnek minősített célból történő ingyenes átruházására miért kerülhetett sor, és a stratégiai jellegű ingatlant miért nem az önkormányzat szerezte meg.

Emiatt a konkrét esetben az volt a döntő, hogy az ingatlan átruházása „helyi közügy” jelleggel bírt, ami azzal járt, hogy annak ellenére, hogy a szerződő felek nem közszereplők, illetve nem látnak el közhatalmi funkciót, mégis érvényesül vélemény-nyilvánítás szabadságának a közügyek kapcsán megfogalmazott fokozott védelme.

### III. A cikk sérelmezett kitételei (2.-5.):

Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a cikk 2. és 3. kitételét olyan való tényállításnak, melynek valóságtartalmát a perben az alperes sikerrel igazolta.

A **2. kitétel** vonatkozásában az állami anyagi segítség megszerzése iránt tett lépés szükségképpen egyúttal az ingatlan megszerzése érdekében tett lépésként értékelendő, s nincs jelentősége annak, hogy ez a tényleges átruházást több mint egy évvel megelőzte. A fellebbezésben foglaltakkal szemben a cikk ezen része nem sugallja azt, hogy ténylegesen is reális esélye lett volna az önkormányzatnak az ingatlan megvásárlására, hogy az önkormányzat részéről az ingatlan megszerzéséhez minden feltétel teljesült volna (lett volna rá pénz) és csak a felperes miatt hiúsult meg az ügylet. Nyilvánvaló, ha tud az önkormányzat a felperes ingyenes átruházási szándékáról, azt önmagában azzal sem tudta volna megghiúsítani, ha vételárat ajánl fel az ingatlanért, ugyanakkor nem vitatható el, hogy egy tervezett és ellenzett ügylet kapcsán negatív lobbytevékenységet kifejtethet.

A **3. kitétel** tekintetében - függetlenül attól, hogy a helyi közösség tagjai előtt mennyiben ismert az államtitkárhoz írt levél tartalma - nem vitatható el, hogy az alperest az ingatlan megszerzése kapcsán olyan szándék is vezérelte, hogy a felperes tagjai valamilyen formában korábbi befektetéseik ellenértékéhez hozzájuthassanak. E szándék fennállt az alperes államtitkárhoz írt levele megfélemlően igazolta.

A **4. kitétel** helyesen minősítette azt az elsőfokú bíróság alperes véleményének, mely mint a helyi közügyekkel összefüggésben megfogalmazott vélemény - még ha vékony ténybeli alappal is bír - nem tekinthető teljesen okszerűtlen következtetésnek, ezért a vélemény-nyilvánítás szabadsága oltalmát élvezi. A szerződés visszerthes jellege valóságának megkérdőjelezését pedig a felperes maga is az alperes véleményének tekintette.

Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az **5. kitétel** akként, hogy az kizárólag az alperes jövőbeli szándékaival kapcsolatos nyilatkozat, így jelen per keretében nem vizsgálható, csupán azt fogalmazza meg, hogy az önkormányzat fel kíván lépni minden eszközzel az ügylet ellen, egész pontosan az ingatlan tervezett felhasználási céljának megvalósulása ellen.

Az első kitétel meghaladóan a **cikk egésze** a szabad vélemény-nyilvánítás keretein nem lép túl. A fellebbezésben foglaltakkal szemben nem utal arra, hogy az átruházás jogszabályba ütköző lenne, csupán az átruházás jogcímének valóságát kérdőjelezi meg, s a jövőbeni felhasználási célt minősíti a településre nézve károsnak. E körben nem a felperes felelősségét állítva minősíti annak eljárását, csupán saját szempontjait állítja szembe az ingatlan kapcsán tervezett céllal.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a cikk egésze és annak a másodfokú eljárásban is vizsgált 2-5. pontjai vonatkozásában helyesen minősített a cikket - a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összefüggésben - akként, hogy az az 1 pont. kivételével sajtó-helyreigazításra nem ad alapot, valótlán tényállítást nem fogalmaz meg, a valóságot nem tünteti fel hamis színben, illetve a vélemény-nyilvánítás szabadsága korlátait nem lépi át oly módon, mely már a valóság hamis színben történő feltüntetésének minősül, vagy valótlán tényállításnak tekinthető.

Tévesen hivatkozott fellebbezésében a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási illeték teljes összegében kellett volna, hogy marasztalja az alperest. A bírói gyakorlat szerint a sajtóhelyreigazítás iránt indított perekben (ahogy a személyiségi jogi perekben is) jelentősége van annak, hogy a sérelmezett kijelentések vonatkozásában milyen arányban bizonyult a kereset alaposnak, s ezt a részleges pernyertesség szabályai szerint kell értékelni, melynek az elsőfokú ítélet eleget tett.

A felperes fellebbezése alaptalannak bizonyult, ezért a fentiekre tekintettel az ítéletábra a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Az alaptalanul fellebbező felperes a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeit a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga viseli. A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A Pp. 81. § (5) bekezdése értelmében a jogi képviselővel eljáró fél a perköltséget kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A 31/2017 (XII.27.) IM rendelet szerinti költségjegyzéket az alperes nem nyújtott be, ezért a jogszabályokban foglaltaknak megfelelő költség felszámítás hiányában a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségei megtérítését sem igényelheti.

Győr, 2018. december 13.

**Dr. Lezsák József sk.**  
a tanács elnöke

**Dr. Mészáros Zsolt sk.**  
előadó bíró

**Dr. Maurer Ádám sk.**  
bíró

A kiadmány hitelül:  
Kiadó